

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työsuojeluhallinnosta annettua lakia niin, että tuettaisiin työsuojeluhallintoa johtavan työministeriön alaisen keskusviraston, työsuojeluhallituksen toimintaedellytyksiä ja kehittämistoimintoja. Työsuojeluhallituksesta lakkautettaisiin virkamiesten muodostama kollegio ja tilalle perustettaisiin yleisen käytännön mukaisesti johtokunta. Samalla tuettaisiin työsuojeluhallituksen toimintaa laaja-alaisemmissa kehittämiskysymyksissä kytkemällä työsuojelua kos-

kevien periaatekysymysten käsittely työsuojeluneuvottelukunnan osalta kiinteästi työsuojeluhallituksen yhteyteen. Lisäksi selkeytettäisiin työministeriön ja työsuojeluhallituksen keskinäistä tehtävien jakoa ja toimivaltaa.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioon vuodelle 1991 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 1991.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettavat muutokset

Nykytuotoinen työsuojeluhallinto perustettiin vuonna 1973. Työsuojeluhallitus aloitti toimintansa 1 päivänä lokakuuta 1973. Tuolloin työsuojeluhallituksen johtoelimeksi tuli istunto, johon osallistuivat työsuojeluhallituksen virkamiesjohdon edustajat. Vuonna 1975 muutettiin työsuojeluhallituksen istunnon toimintaa siten, että käsiteltäessä työsuojeluhallituksen istunnossa asioita, jotka työsuojelun kehittämisen kannalta ovat periaatteellisesti merkittäviä ja laajakantoisia tai jotka koskevat työsuojelulainsäädännön täytäntöönpanoon ja soveltamiseen liittyviä periaatteellisia kysymyksiä, asian käsittelemiseen ottaa osaa myös yksi työnantajien ja työntekijäin edustavimman keskusjärjestön esityksestä nimitetty jäsen. Tämä niin sanottu laajennettu istunto käsittelee käytännössä lähinnä sellaisia asioita, jotka

myöhemmin tulevat työministeriön käsiteltäväksi. Virkamiehistä koostuva istunto käsittelee puolestaan sellaisia asioita, jotka liittyvät työsuojeluhallituksen ja työsuojelun piirihallinnon toimintaan edistettäessä ja kehitettäessä työn turvallisuutta ja terveellisyyttä sekä valvottaessa työsuojelua koskevien säännösten ja määräysten noudattamista. Myös sellaiset kysymykset, jotka liittyvät voimavarojen käytön suuntaamiseen sekä tulo- ja menoarvioehdotusten käsittelyyn, ovat virkamiesten muodostaman istunnon käsiteltäviä. Hallintolainkäyttöön kuuluvat asiat ratkaistaan myös tässä kokoonpanossa.

Kehitettäessä valtionhallinnon uusia toimintamuotoja on pidetty välttämättömänä, että nykyaikaiseen johtamiseen kuuluvat tulos- ja tehokkuustavoitteet tulee voida toteuttaa myös johto-organisaation toiminnassa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on pidetty tärkeänä koota johtoelimiin asiantuntijajäseniä, jotka

voivat tuoda päätöksentekoon sellaista tiedollista lisäpanosta ja näkemystä, joka parantaa hallinnon toimivuutta.

Työsuojeluhallituksen laajennetun istunnon ja toisaalta virkamiehistä kokoonpannun istunnon välillä on ollut selvä asioiden luonteen mukainen ero. Johtamistoimintojen kannalta tällaista eroa ei voida pitää perusteltuna. Asioiden luonne on monesti siinä määrin moninainen, että johtamistoimintoihin vaikuttava päätöksenteko tulisi tehdä vain yhden johtoelimen toimesta.

Työsuojeluhallinnon johtoelimeksi sopii hyvin sellainen johtokunta, joka edustaa myös työelämän käytännön asiantuntemusta. Kuitenkaan tällaisen johtoelimen tehtäviin ei voi kuulua hallintolainkäyttöön liittyvät asiat. Niitä ei myöskään voida pitää johtamiseen kuuluvina. Näin ollen valitus- ja hakemusasioiden käsittely tulee erottaa johtokunnan työskentelystä. Työsuojeluhallitukseen tulee asettaa hallintolainkäytön piiriin kuuluvia asioita ratkaisemaan erillinen lautakunta. Lautakunnan tehtäviin kuuluisi työsuojelun valvontaan liittyviä pakkopäätöksiä koskevien valitusten käsittely. Lautakunnan nimenä tulisi olemaan valvontalautakunta.

Työsuojeluhallituksen johtokunnan ja valvontalautakunnan kokoonpano ja tehtävät tulisi tarkemmin määritellä asetuksella.

Työsuojelua koskevien periaatekysymysten käsittelyä, työsuojelun yhtenäistämistä ja edistämistä sekä alan yhteistoiminnan kehittämistä varten on perustettu lain nojalla työministeriön yhteyteen työsuojelun neuvottelukunta. Tämän neuvottelukunnan määrää valtioneuvosto. Neuvottelukunta käsittelee sellaisia asioita, jotka vastaisuudessa tulisivat jatkokäsittelyyn

työsuojeluhallituksen johtokuntaan. Tällä tavoin voidaan varmistaa työsuojeluhallintoa johtavan johtokunnan ja neuvottelukunnan luonteva yhteydenpito. Neuvottelukunta on kokoonpanoltaan kattavampi kuin työsuojeluhallituksen johtokunta ja siten varmistetaan riittävä työelämän ja elinkeinoelämän sekä alan asiantuntijoiden myötävaikutus työsuojeluhallinnon johtamiseen.

Työsuojelua koskevien periaatekysymysten käsittelyä, työsuojelun yhtenäistämistä ja edistämistä sekä alan yhteistoiminnan kehittämistä varten nykyisin työministeriön yhteydessä oleva työsuojeluneuvottelukunta ehdotetaan siirrettäväksi työsuojeluhallituksen yhteyteen. Tätä koskeva muutos ehdotetaan työsuojeluhallinnosta annetun lain 4 §:n 1 momenttiin.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esitys liittyy työsuojeluhallituksen organisaatiouudistukseen. Hallituksen osastojako on tarkoitus uudistaa. Sitä varten on vuoden 1991 tulo- ja menoarvioesityksessä ehdotettu määrärahat uuden kehittämisosaston osastopäällikön viran perustamiseksi 1 päivästä syyskuuta 1991 lukien.

3. Voimaantulo

Muutos ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä syyskuuta 1991.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työsuojeleluhallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työsuojeleluhallinnosta 24 päivänä heinäkuuta 1972 annetun lain (574/72) 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti 13 päivänä tammikuuta 1989 annetussa laissa (33/89) ja 6 §:n 2 momentti 12 päivänä syyskuuta 1975 annetussa laissa (735/75), sekä

lisätään 6 §:ään siitä 4 päivänä joulukuuta 1987 annetulla lailla (937/87) kumotun 3 momentin tilalle uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Työsuojelelu koskevien periaatekysymysten käsittelyä, työsuojelelu yhtenäistämistä ja edistämistä sekä alan yhteistoiminnan kehittämistä varten on työsuojeleluhallituksen yhteydessä työsuojeleluneuvottelukunta. Neuvottelukunnan kokoonpanossa, jonka valtioneuvosto määrää kolmivuotiskaudeksi kerrallaan, on otettava huomioon työsuojelelu eri alojen asiantunteumuksen, edustavimpien työmarkkinajärjestöjen, valtiovarainministeriön sekä edustavimpien eri alojen yrittäjien ja kunnallisen työmarkkinalaitoksen edustuksen ohella myös muiden työsuojelelu kehittämisen kannalta merkittävien järjestöjen ja yhteisöjen edustus.

män asiantuntemusta. Yksi johtokunnan jäsen nimetään työnantajain ja yksi jäsen työntekijäin edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Johtokunnan kokoonpanosta, tehtävistä ja nimittämisestä säädetään tarkemmin asetuksella.

Työsuojeleluhallituksessa toimii lisäksi valvontalautakunta, joka käsittelee työsuojeleluhallitukselle työsuojelelu valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeleluasioissa annetun lain 18 §:n nojalla tehdyt valitukset. Valvontalautakunnan kokoonpanosta ja toiminnasta säädetään tarkemmin asetuksella.

6 §

Työsuojeleluhallituksen toimintaa ohjaa ja valvoo johtokunta, jonka tulee edustaa työelä-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1991.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Työministeri *Matti Puhakka*

Laki

työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työsuojeluhallinnosta 24 päivänä heinäkuuta 1972 annetun lain (574/72) 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti 13 päivänä tammikuuta 1989 annetussa laissa (33/89) ja 6 §:n 2 momentti 12 päivänä syyskuuta 1975 annetussa laissa (735/75), sekä

lisätään 6 §:ään siitä 4 päivänä joulukuuta 1987 annetulla lailla (937/87) kumotun 3 momentin tilalle uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Työsuojelua koskevien periaatekysymysten käsittelyä, työsuojelun yhtenäistämistä ja edistämistä sekä alan yhteistoiminnan kehittämistä varten on työministeriön yhteydessä työsuojeluneuvottelukunta. Neuvottelukunnan kokoonpanossa, jonka valtioneuvosto määrää kolmivuotiskaudeksi kerrallaan, on otettava huomioon työsuojelun eri alojen asiantunteuksen, edustavimpien työmarkkinajärjestöjen, valtiovarainministeriön sekä edustavimpien eri alojen yrittäjien ja kunnallisen työmarkkinallaitoksen edustuksen ohella myös muiden työsuojelun kehittämisen kannalta merkittävien järjestöjen ja yhteisöjen edustus.

4 §

Työsuojelua koskevien periaatekysymysten käsittelyä, työsuojelun yhtenäistämistä ja edistämistä sekä alan yhteistoiminnan kehittämistä varten on *työsuojeluhallituksen* yhteydessä työsuojeluneuvottelukunta. Neuvottelukunnan kokoonpanossa, jonka valtioneuvosto määrää kolmivuotiskaudeksi kerrallaan, on otettava huomioon työsuojelun eri alojen asiantunteuksen, edustavimpien työmarkkinajärjestöjen, valtiovarainministeriön sekä edustavimpien eri alojen yrittäjien ja kunnallisen työmarkkinallaitoksen edustuksen ohella myös muiden työsuojelun kehittämisen kannalta merkittävien järjestöjen ja yhteisöjen edustus.

6 §

Käsiteltäessä työsuojeluhallituksen istunnossa asioita, jotka työsuojelun kehittämisen kannalta ovat periaatteellisesti merkittäviä ja laajakantoisia tai jotka koskevat työsuojelulainsäädännön täytäntöönpanoon ja soveltamiseen liittyviä periaatteellisia kysymyksiä, asian käsittelemiseen ottaa osaa, siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään, yksi työnantajain ja yksi työntekijäin edustavimman keskusjärjestön esityksestä nimitetty jäsen. Kummallekin jäsenelle nimitetään kaksi henkilökohtaista varajäsentä.

Työsuojeluhallituksen toimintaa ohjaa ja valvoo johtokunta, jonka tulee edustaa työelämän asiantuntemusta. Yksi johtokunnan jäsen nimetään työnantajain ja yksi jäsen työntekijäin edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Johtokunnan kokoonpanosta, tehtävistä ja nimittämisestä säädetään tarkemmin asetuksella.

Työsuojeluhallituksessa toimii lisäksi valvontalautakunta, joka käsittelee työsuojeluhallitukselle työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain 18 §:n nojalla tehdyt valitukset. Valvontalautakunnan kokoonpanosta ja toiminnasta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1991.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.